

2025 р.). Одеса, 2025. С. 786-788.

<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22548>.

УДК: 352.07

**БІЗНЕС ЯК КАТАЛІЗАТОР МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ:
УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ІНФРАСТРУКТУРИ ТА СЕРВІСІВ
BUSINESS AS A CATALYST OF LOCAL DEVELOPMENT: IMPROVING
BUSINESS INFRASTRUCTURE AND SERVICES**

Курепін Вячеслав Миколайович,

канд.екон. наук, доцент, доцент кафедри методики професійного навчання,
Миколаївський національний аграрний університет,

Миколаїв, Україна;

Kurepin Viacheslav

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of

Vocational Training Methodology

Mykolaiv National Agrarian University,

Mykolaiv, Ukraine

kypins@ukr.net

ORCID ID:0000-0003-4383-6177

Розвиток є неперервним процесом трансформації та удосконалення стану певного суб'єкта, що супроводжується підвищенням рівня його якісних характеристик, сформованих внаслідок накопичення відповідних кількісних змін. У контексті територіальних громад місцеве розвиток безпосередньо ототожнюється з категорією «місцевого економічного розвитку», що відображає системну взаємодію економічних, соціальних та інституційних факторів на локальному рівні.

Місцевий економічний розвиток є об'єктивним, складним і багатоаспектним процесом, що охоплює функціонування щодо цілісної соціально-економічної системи, в межах якої відображаються всі ключові сфери суспільної життєдіяльності. Така комплексність зумовлює потребу в застосуванні системних, міждисциплінарних підходів, що передбачають залучення широкого кола фахівців різного профілю, а також узгодження їх професійних позицій, які часто можуть відрізнятися або навіть суперечити одна одній. Кожен експерт, виходячи зі специфіки власної професійної

діяльності та соціальної ролі, по-своєму інтерпретує зміст та механізми розвитку [3, с. 301].

Незалежно від обраного визначення чи підходу до класифікації, місцевий розвиток має низку фундаментальних ознак. Він розглядається як динамічний процес, що передбачає активну діяльність, а не фіксований стан, та ґрунтується на спільній участі членів громади. Його зміст визначається партнерською взаємодією між органами місцевої влади та бізнес-сектором [1, с. 143], а ключовим суб'єктом такого розвитку виступає територіальна громада чи сукупність громад, об'єднаних спільними цілями.

Рушійну силу розвитку становитиме локальні конкурентні переваги, тоді як центральним механізмом функціонування виступає економічна база громади. Водночас основним критерієм результативності місцевого розвитку є здатність забезпечувати зростання добробуту населення [2, с. 176], підвищення рівня та якості життя членів громади.

Місцевий економічний розвиток є неможливим без узгодженої та спільної діяльності територіальних громад [4, с. 510]. Він охоплює комплекс дій, програм і проєктів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та покращення економічного середовища громади. У процесі конкуренції з іншими міськими територіями за створення максимально сприятливих умов для бізнесу, зокрема розвитку якісної інфраструктури та забезпечення високого рівня послуг за мінімально можливою вартістю для підприємств, міста отримують можливість стимулювати масштабування наявного бізнесу, формування нових підприємницьких ініціатив і залучення інвестиційних ресурсів.

Підвищення якості послуг та інфраструктурного забезпечення дає змогу підприємствам зменшувати собівартість продукції та послуг, що сприяє розширенню обсягів реалізації, створенню додаткових робочих місць і зростанню податкових надходжень. У свою чергу, збільшення бюджетних ресурсів через активізацію підприємницької діяльності та підвищення рівня зайнятості створює умови для подальшого вдосконалення якості

муниципальних послуг та інвестування в інфраструктурний розвиток. Це формує позитивний кумулятивний ефект, за якого міста стають ще привабливішими для бізнесу та забезпечують підвищення стандартів життя мешканців.

Отже, бізнес відіграє ключову роль у прискоренні місцевого розвитку, формуючи економічні передумови для підвищення конкурентоспроможності територіальних громад. Його активність сприяє модернізації бізнес-інфраструктури, розширенню спектра послуг та покращенню якості сервісів, що створює сприятливе середовище для зростання підприємницької діяльності. Бізнес, виступає каталізатором місцевого розвитку, формує основу для довгострокового економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Іваненко В. С. Інновації у сфері безпеки: захист різних сфер діяльності місцевих громад. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., (м. Миколаїв, 9 грудня 2024 р. Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 141-144. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/20102>.
2. Іваненко В. С. Місцеве самоврядування під час кризи. Євроінтеграційний дизайн: стратегії відновлення України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 6 трав. 2025 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2025. С. 173-176. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21872>.
3. Сухорукова А. Л. Вплив комунікативної складової на систему прийняття державноуправлінських рішень // Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції : тези доповідей X всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 25-27 жовтня 2023 року) / за ред. Г.В. Табацької. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 300-302. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16593>.
4. Сухорукова А. Л., Курепін В. М. Розробка бізнес-стратегій діяльності підприємств аграрного профілю. Економіко-правові аспекти

господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, ОНЕУ, 10-11 жовтня 2025 р.). Одеса, 2025. С 508-511.
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22540>.

УДК: 351.832

**РОЗУМІННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ В ГРОМАДІ:
АДАПТАЦІЯ БЕЗПЕКОВИХ ПРОГРАМ
UNDERSTANDING THE COMMUNITY SAFETY SYSTEM:
ADAPTATION OF SAFETY PROGRAMS**

Лотарева Дар'я Валеріївна,
здобувачка вищої освіти інженерно-енергетичного факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
Миколаїв, Україна;
Lotareva Darya
student of the Faculty of Engineering and Energy
Mykolaiv National Agrarian University,
Mykolaiv, Ukraine
dashalotareva04@icloud.com

Аналіз виявлених тенденцій та викликів засвідчує багатозорову та динамічну трансформацію безпекового середовища у територіальних громадах України. Простежується взаємозалежність між сприятливими та стримувальними факторами. Виразною є регіональна диференціація змін: громади, розташовані поблизу лінії фронту, швидше адаптують та оновлюють свої безпекові програми, тоді як віддалені території найчастіше зберігають елементи довоєнної інерційності. Загалом окреслені труднощі мають переважно системний характер, що зумовлює необхідність їх комплексного вирішення шляхом узгоджених дій на місцевому, регіональному та національному рівнях управління.

Дослідження виявляє наявність критичної тенденції до фрагментарного сприйняття безпеки у територіальних громадах, що виявляється у надмірній орієнтації на фізичні аспекти захисту населення. Програми безпеки громад, розташованих поблизу лінії фронту, переважно зосереджуються на облаштуванні укриттів, водночас ігноруючи інші ключові складові безпеки.